

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

چهل حدیث غدير

نویسنده : احمد شاملو

منبع : کتابخانه فکر ساری تیلینز

www.IRPDF.com

بزرگترین منبع کتابهای الکترونیکی رایگان

مقدمه

غدیر در قرآن

فصل اول جایگاه عید غدیر در مکتب

- ۱- عید خلافت و ولایت
- ۲- برترین عید امت
- ۳- عید بزرگ خدا
- ۴- عید ولایت
- ۵- روز تجدید بیعت
- ۶- عید آسمانی
- ۷- عید بی نظیر
- ۸- عید پربرکت
- ۹- عید فروزان
- ۱۰- یکی از چهار عید الهی

فصل دوم: شایسته‌ها و بایسته‌های غدیر

- ۱۱- روز پیام و ولایت
- ۱۲- روز اطعام
- ۱۳- روز هدیه
- ۱۴- روز کفالت
- ۱۵- روز سپاس و شادی
- ۱۶- روز نیکوکاری
- ۱۷- روز سرور و شادی
- ۱۸- روز تبریک و تهنیت
- ۱۹- روز درود و براءت
- ۲۰- عید اوصیاء
- ۲۱- روز گشایش و درود
- ۲۲- روز دیدار رهبری
- ۲۳- روز تکبیر
- ۲۴- روز دیدار و نیکی
- ۲۵- نماز در مسجد غدیر
- ۲۶- نماز روز غدیر
- ۲۷- روزه غدیر

فصل سوم: ولایت در غدیر

۲۹- پیامبر و ولایت علی(ع)

۳۰- زندگی پیامبرگونه

۳۱- پیامبر و امامت علی(ع)

۳۲- پایه‌های اسلام

۳۳- ولایت جاودانه

۳۴- ولایت و توحید

۳۵- روز ناله نومیدی شیطان

۳۶- ولایت علوی دژ توحید

۳۷- جانشین پیامبر

۳۸- اسلام در سایه ولایت

۳۹- ده هزار شاهد

۴۰- علی(ع)، مفسر قرآن

منابع

مقدمه

سال دهم هجرت که مسلمانان همراه پیامبر اکرم(ص) مراسم حج را به پایان رساندند و آن سال، بعداً «حجۃ الوداع» نام گرفت، پیامبر اکرم(ص) عازم مدینه گردید.

فرمان حرکت صادر شد. هنگامی که کاروان به سرزمین «رابخ» در سه میلی جحفه که میقات حجاج است، رسید امین وحی در مکانی به نام «غدیرخم» فرود آمد. آیه: «یا ایها الرسول بلغ ما انزل الیک من ربک و ان لم تفعل فما بلغت رسالته والله یعصمک من الناس». نازل شد که ای پیامبر، آنچه از طرف خدا فرستاده شده، به مردم ابلاغ کن. اگر این کار را نکنی، رسالت خود را تکمیل نکرده‌ای و خداوند تو را از گزند مردم حفظ خواهد کرد. سوره مائده، آیه دستور توقف در آن مکان صادر شد. همه مردم ایستادند. وقت ظهر هوا، بشدت گرم بود. پیامبر اکرم(ص) نماز ظهر را با جماعت خواند سپس در حالی که مردم دور او را گرفته بودند، بر روی نقطه بلندی که از جهاز شتران برپا شد، قرار گرفت و با صدای رسا خطبه خواند و سپس فرمود:

«مردم نزدیک است من دعوت حق را لبیک گویم و از میان شما بروم من مسؤولم و شما هم مسؤولید». سپس مطالبی گرانبها بیان کرد و فرمود:

«من دو چیز نفیس در میان شما به امانت گذاردم، یکی کتاب خدا و دیگری عترت و اهل بیت من، این دو هرگز از هم جدا نشوند. مردم بر قرآن و عترت من پیشی نگیرید و در عمل به آنها کوتاهی نورزید که هلاک می شوید».

در این هنگام دست علی(ع) را گرفت و او را بلند کرد و به همه مردم معرفی نمود، سپس فرمود:

«سزاوارتر بر مؤمنان از خود آنان کیست؟ همگی گفتند: خدا و پیامبر او داناترند».

پیامبر اکرم(ص) فرمود:

«خدا، مولای من و من، مولای مؤمنانم و من بر آنها از خودشان اولی و سزاوارترم».

بعد فرمود:

« من كنت مولاه فهذا على مولاه اللهم وال من والاه و عاد من عاداه و... »

«ای مردم هرکس من مولای اویم، علی مولای اوست، خداوندا کسانی را که علی را دوست دارند، دوست بدار و کسانی که او را دشمن دارند، دشمن دار و...»

سپس فرشته وحی نازل شد و آیه «الیوم اکملت لکم دینکم...» را نازل فرمود و آن روز در تاریخ اسلام جاودانه و حماسه ساز شد.

آری غدیر، روز حماسه جاوید، روز ولایت، روز امامت، روز وصایت، روز اخوت، روز رشادت و شجاعت و شهامت و حفاظت و رضایت و صراحت شناخته شد. روز نعمت، روز شکرگزاری، روز پیام رسانی، روز تبریک و تهنیت، روز سرور و شادی و هدیه فرستادن، روز عهد و پیمان و تجدید میثاق، روز تکمیل دین و بیان حق، روز راندن

شیطان، روز معرفی راه و رهبر، روز آزمون، روز یاس دشمن و امیدواری دوست و خلاصه روز اسلام و قرآن و عترت، روزی که پیروان واقعی مکتب حیات بخش اسلام آن را گرامی می‌دارند و به همدیگر تبریک می‌گویند. از احادیث بر می‌آید که ائمه: آن روز را جشن می‌گرفتند و در آن روز مراسم ویژه‌ای داشتند، شبیه مراسمی که ما ایرانیان امروز در عید نوروز داریم.

از فیاض بن محمد طوسی نقل شده: روز غدیر به حضور امام هشتم (ع) رسید. دید گروهی از افراد ویژه در خدمت حضرت هستند که امام آنان را برای افطار در خانه‌اش نگهداشت و به منزل آنان غذا و لباس و کفش و انگشتر و هدایای دیگر فرستاد و آن روز وضع او و اطرافیان او کاملاً عوض شده بود و فضائل آن روز را برای آنان یادآوری می‌کرد. (بحار الانوار، ۹۷: ۱۱۲، ح ۸.)

در حدیث دیگری است: روزی از روزهای خلافت علی (ع) جمعه و عید غدیر به یک روز افتاد. امام (ع) خطبه مفصلی خواند و فرمود:

«این مجمع اکنون به پایان می‌رسد و شما همگی به خانه‌هایتان بر می‌گردید، بروید - خدای بر شما رحمت فرستد - و بر خانواده خود فراخ گیرید و به برادران خود نیکی کنید.

خداوند را بر این نعمت که شما را بخشیده است، سپاس گزارید. متحد شوید تا خدا کمکتان کند. نیکویی کنید تا خدا دوستیتان را پایدار کند. از نعمتهای خداداد، یکدیگر را هدیه فرستید.

خداوند در این روز چندین برابر دیگر عیدها پاداش دهد. این گونه پاداش جز در این روز (غدیر) دیگر نخواهید یافت. نیکویی کردن در این روز مال را بسیار کند و عمر را زیاد.

مهربانی کردن باعث رحمت خدا شود و مهربانی او. در این روز به برادران و خاندان از مال خدا داده ببخشید، هر اندازه که بتوانید. همواره چهره خندان دارید. چون به یکدیگر رسیدید، شادمانی کنید، و خدا را بر نعمتهایش سپاس گوئید. بروید و به آنان که امیدشان به شماست، نیکی بسیار کنید در خورد و خوراک، خود و زیردستانتان یکسان باشید. این یکسانی و مساوات را تا جایی که توانایی دارید عملی سازید، که پاداش یک درهم در این روز، صد هزار درهم است و برکت به دست خداست.

روزه این روز را نیز خداوند مستحب قرار داده است و در برابر آن پاداشی بس بزرگ نهاده. اگر کسی در این روز، نیاز برادران خود را برآورد - پیش از تمنا و درخواست - و با میل و غبت خوبی کند، پاداش او چنان باشد که این روز را روزه داشته است و شب آن را با عبادت به بامداد رسانیده.

و هرکس در این روز به روزه‌داری افطاری دهد، چنان است که گویی دسته دسته مردم را افطاری داده است... همین که به یکدیگر رسیدید همراه سلام، مصافحه کنید و نعمتی را که در این روز نصیبتان شده است به یکدیگر تبریک گوئید. باید این سخنان را آن که بود و شنید به آن که نبود و نشنید، برساند. باید توانگران به سراغ مستمندان روند و قدرتمندان به دنبال ضعیفان، پیامبر (ص) مرا به این چیزها امر کرده است». (ترجمه این روایت تا اینجا از استاد محمدرضا حکیمی است که از حماسه غدیر، ص ۷۱ گرفته شده است.) بعد امام (ع) خطبه جمعه را خواند و نماز جمعه را نماز عیدش قرار داد، بعد با فرزند و شیعیانش به منزل امام حسین (ع)

برگشت که غذا آماده کرده بودند و آن شیعیان نیازمند و بی‌نیاز با هدایای او به طرف خانواده خود برگشتند.
(بحار الانوار ۹۷: ۱۱۷).

به امید روزی که همه مسلمانان بویژه مردم مسلمان ایران روز عید غدیر را بزرگترین عید خود قرار داده و این روزه آنطور که بایسته و شایسته آن است، گرامی بدارند.

غدیر در قرآن

الیوم اکملت لکم دینکم و اتممت علیکم نعمتی و رضیت لکم الاسلام دینا.

مآئده: ۳.

امروز (روز غدیر خم) دین شما را به حد کمال رساندم و نعمتم را بر شما تمام کردم و اسلام را بعنوان دین برای شما پسندیدم.

فصل اول:

جایگاه عید غدیر در مکتب

۱- عید خلافت و ولایت

روی زیاد بن محمد قال:

دخلت على ابي عبد الله (ع) فقلت:

للمسلمين عيد غير يوم الجمعة والفطر والاضحى؟

قال: نعم، اليوم الذى نصب فيه رسول الله (ص) امير المؤمنين (ع). مصباح المتعجب: ۷۳۶.

زياد بن محمد گوید:

بر امام صادق (ع) وارد شدم و گفتم: آیا مسلمانان عیدی غیر از عید قربان و عید فطر و جمعه دارند؟ امام (ع) فرمود:

آری، روزی که رسول خدا (ص) امیر مؤمنان (ع) را (به خلافت و ولایت) منصوب کرد.

۲- برترین عید امت

قال رسول الله (ص):

يوم غدیر خم افضل اعياد امتی و هو اليوم الذى امرنى الله تعالى ذكره فيه بنصب اخى على بن ابي طالب علما لامتى، يبهتون به من بعدى و هو اليوم الذى اكمل الله فيه الدين و اتم على امتى فيه النعمة و رضى لهم الاسلام ديناً. امالى صدوق: ۱۲۵، ح ۸.

رسول خدا (ص) فرمود:

روز غدیر خم برترین عیدهای امت من است و آن روزی است که خداوند بزرگ دستور داد؛ آن روز برادرم علی بن ابی طالب را به عنوان پرچمدار (و فرمانده) امتم منصوب کنم، تا بعد از من مردم توسط او هدایت شوند، و آن روزی است که خداوند در آن روز دین را تکمیل و نعمت را بر امت من تمام کرد و اسلام را به عنوان دین برای آنان پسندید.

۳- عید بزرگ خدا

عن الصادق (ع) قال:

هو عيد الله الاكبر، و ما بعث الله نبيا الا و تعيد في هذا اليوم و عرف حرمة و اسمه في السماء يوم العهد المعهود و في الارض يوم الميثاق الماخوذ و الجمع المشهود. وسائل الشيعه، ٥: ٢٢٤، ح ١.
امام صادق(ع) فرمود:

روز غدیر خم عید بزرگ خداست، خدا پیامبری مبعوث نکرده، مگر اینکه این روز را عید گرفته و عظمت آن را شناخته و نام این روز در آسمان، روز عهد و پیمان و در زمین، روز پیمان محکم و حضور همگانی است.

٤- عید ولایت

قیل لابی عبد الله(ع):

للمؤمنين من الاعیاد غیر العیدین و الجمعة؟

قال: نعم لهم ما هو اعظم من هذا، يوم اقيم امیر المؤمنین(ع) فعقد له رسول الله الولاية فی اعناق الرجال والنساء بغدیر خم.

وسائل الشيعه، ٧: ٣٢٥، ح ٥.

به امام صادق(ع) گفته شد:

آیا مؤمنان غیر از عید فطر و قربان و جمعه عید دیگری دارند؟ فرمود:

آری، آنان عید بزرگتر از اینها هم دارند و آن روزی است که امیر المؤمنین(ع) در غدیر خم بالا برده شد و رسول خدا مساله ولایت را بر گردن زنان و مردان قرار داد.

٥- روز تجدید بیعت

عن عمار بن حریز قال دخلت علی ابی عبد الله(ع) فی یوم الثامن عشر من ذی الحجة فوجدته صائما فقال لی: هذا یوم عظیم عظم الله حرمة علی المؤمنین و اکمل لهم فیہ الدین و تمم علیهم النعمة و جدد لهم ما اخذ علیهم من العهد والميثاق.

مصباح المتهدج: ٧٣٧.

عمار بن حریز گوید:

روز هجدهم ماه ذیحجه خدمت امام صادق(ع) رسیدم و آن حضرت را روزه یافتم. امام به من فرمود: امروز، روز بزرگی است، خداوند به آن عظمت داده و آن روز دین مؤمنان را کامل ساخت و نعمت را بر آنان تمام نمود و عهد و پیمان قبلی را تجدید کرد.

٦- عید آسمانی

قال الرضا(ع): حدثني ابي، عن ابيه(ع) قال:
ان يوم غدیر فی السماء اشهر منه فی الارض.
مصباح المتهد: ۷۳۷.

امام رضا(ع) فرمود:
پدرم به نقل از پدرش (امام صادق(ع)) نقل کرد که فرمود:
روز غدیر در آسمان مشهورتر از زمین است.

۷- عید بی نظیر

قال علی (ع):
ان هذا يوم عظیم الشان، فيه وقع الفرج، ورفعت الدرج، ووضحت الحجج وهو يوم الايضاح والافصاح من المقام
الصراح، ويوم كمال الدين و يوم العهد المعهود...
بحار الانوار، ۹۷: ۱۱۶.
علی(ع) فرمود:

امروز (عید غدیر) روز بس بزرگی است.
در این روز گشایش رسیده و منزلت (کسانی که شایسته آن بودند) بلندی گرفت و برهان‌های خدا روشن شد و
از مقام پاک با صراحت سخن گفته شد و امروز روز کامل شدن دین و روز عهد و پیمان است.

۸- عید پربرکت

عن الصادق(ع):
والله لو عرف الناس فضل هذا اليوم بحقیقته لصافحتهم الملائكة فی كل يوم عشر مرات...
وما اعطی الله لمن عرفه ما لا یحصی بعدد.
مصباح المتهد: ۷۳۸.
امام صادق(ع) فرمود:

به خدا قسم اگر مردم فضیلت واقعی «روز غدیر» را می‌شناختند، فرشتگان روزی ده بار با آنان مصافحه
می‌کردند و بخشش‌های خدا به کسی که آن روز را شناخته، قابل شمارش نیست.

۹- عید فروزان

قال ابو عبد الله(ع):

... و یوم غدیر بین الفطر والاضحی و یوم الجمعة کالقمر بین الکواکب.

اقبال سید بن طاووس: ۴۶۶.

امام صادق(ع) فرمود:

... روز غدیر خم در میان روزهای عید فطر و قربان و جمعه همانند ماه در میان ستارگان است.

۱۰- یکی از چهار عید الهی

قال ابو عبد الله(ع):

إذا كان يوم القيامة زفت اربعة ايام الى الله عز و جل كما تزف العروس الى خدرها:

يوم الفطر و يوم الاضحى و يوم الجمعة و يوم غدیر خم.

اقبال سید بن طاووس: ۴۶۶.

امام صادق(ع) فرمود:

هنگامی که روز قیامت برپا شود چهار روز بسرعت بسوی خدا می شتابند همانطور که عروس به حجله اش

بسرعت می رود.

آن روزها عبارتند از:

روز عید فطر و قربان و جمعه و روز غدیر خم.

فصل دوم:

شایسته‌ها و بایسته‌های غدیر

۱۱- روز پیام و ولایت

قال رسول الله(ص):

يا معشر المسلمين ليبلغ الشاهد الغائب، اوصى من آمن بي و صدقني بولاية علي، الا ان ولاية علي ولایتی و ولایتی و ولاية ربي، عهدا عهده الی ربي و امرنی ان ابلغكموه.

بحارالانوار ۳۷: ۱۴۱، ح ۳۵.

رسول خدا(ص) (در روز غدیر) فرمود:

ای مسلمانان! حاضران به غایبان برسانند: کسی را که به من ایمان آورده و مرا تصدیق کرده است، به ولایت علی سفارش می‌کنم، آگاه باشید ولایت علی، ولایت من است و ولایت من، ولایت‌خداي من است. این عهد و پیمانی بود از طرف پروردگارم که فرمانم داد تا به شما برسانم.

۱۲- روز اطعام

قال ابو عبد الله(ع):

... و انه اليوم الذى اقام رسول الله(ص) عليا(ع) للناس علما و ابان فيه فضله و وصيه فصام شكرا لله عزوجل ذلك اليوم و انه ليوم صيام و اطعام و صلة الاخوان و فيه مرضاة الرحمن، و مرغمة الشيطان.

وسائل الشيعه ۷: ۳۲۸، ضمن حديث ۱۲.

امام صادق(ع) فرمود:

عید غدیر، روزی است که رسول خدا(ص) علی(ع) را بعنوان پرچمدار برای مردم برافراشت و فضیلت او را در این روز آشکار کرد و جانشین خود را معرفی کرد، بعد بعنوان سپاسگزاری از خدای بزرگ آن روزه را روزه گرفت و آن روز، روز روزه‌داری و عبادت و طعام دادن و به دیدار برادران دینی رفتن است. آنروز روز کسب خشنودی خدای مهربان و به خاک مالیدن بینی شیطان است.

۱۳- روز هدیه

عن امیر المؤمنین(ع) قال:

... اذا تلاقيتم فتصافحوا بالتسليم و تهابوا النعمة في هذا اليوم، و ليبلغ الحاضر الغائب، والشاهد الباین، وليعد الغنى
الفقير والقوى على الضعيف امرنى رسول الله(ص) بذلك.
وسائل الشيعه ۷: ۳۲۷.

امير المؤمنين(ع) (در خطبه روز عيد غدیر) فرمود:
وقتی که به همدیگر رسیدید همراه سلام، مصافحه کنید، و در این روز به یکدیگر هدیه بدهید، این سخنان را
هر که بود و شنید، به آن که نبود برساند، توانگر به سراغ مستمند برود، و قدرتمند به یاری ضعیف، پیامبر مرا
به این چیزها امر کرده است.

۱۴- روز کفالت

عن امير المؤمنين(ع) قال:
... فكيف بمن تكفل عددا من المؤمنين والمؤمنات وانا ضمينه على الله تعالى الامان من الكفر والفقر وسائل
الشيعه ۷: ۳۲۷.
امير مؤمنان(ع) فرمود:
... چگونه خواهد بود حال کسی که عهده‌دار هزینه زندگی تعدادی از مردان و زنان مؤمن (در روز غدیر) باشد،
در صورتی که من پیش خدا ضامنم که از کفر و تنگدستی در امان باشد.

۱۵- روز سپاس و شادی

قال ابو عبد الله(ع):
... هو يوم عبادة و صلوة و شكر لله و حمد له، و سرور لما من الله به عليكم من ولايتنا، و انى احب لكم ان
تصوموه.
وسائل الشيعه ۷: ۳۲۸، ح ۱۳.
امام صادق(ع) فرمود:
عيد غدیر، روز عبادت و نماز و سپاس و ستایش خداست و روز سرور و شادی است به خاطر ولایت ما خاندان
که خدایر شما منت گذارد و من دوست دارم که شما آن روز را روزه بگیریید.

۱۶- روز نیکوکاری

عن الصادق(ع):
... و لدرهم فيه بالف درهم لاخوانك العارفين، فافضل على اخوانك في هذا اليوم و سر فيه كل مؤمن و مؤمنة.

مصباح المتهجد: ۷۳۷.

از امام صادق(ع) نقل شده که فرمود:

یک درهم به برادران با ایمان و معرفت، دادن در روز عید غدیر برابر هزار درهم است، بنابراین در این روز به برادران اتفاق کن و هر مرد و زن مؤمن را شاد گردان.

۱۷- روز سرور و شادی

قال ابو عبد الله(ع):

انه يوم عيد و فرح و سرور و يوم صوم شکر الله تعالی.

وسائل الشیعه ۷: ۳۲۶، ح ۱۰.

امام صادق(ع) فرمود:

عید غدیر، روز عید و خوشی و شادی است و روز روزه‌داری به عنوان سپاس نعمت الهی است.

۱۸- روز تبریک و تهنیت

قال علی(ع):

عودوا رحمکم الله بعد انقضاء مجمعکم بالتوسعة علی عیالکم، والبر باخوانکم والشکر لله عزوجل علی ما منحکم، واجتمعوا یجمع الله شملکم، و تباروا یصل الله الفتکم، و تهانوا نعمة الله کما هنا کم الله بالثواب فیه علی اضعاف الاعیاد قبله و بعده الا فی مثله... بحار الانوار ۹۷: ۱۱۷.

علی(ع) فرمود:

بعد از پایان گردهم آیی خود (در روز غدیر) به خانه برگردید، خدا بر شما رحمت فرستد. به خانواده خود گشایش و توسعه دهید، به برادران خود نیکی کنید، خداوند را بر این نعمت که شما را بخشیده است، سپاس گزارید، متحد شوید تا خدا به شما وحدت بخشد، نیکویی کنید تا خدا دوستیتان را پایدار کند، به همدیگر نعمت خدا را تبریک بگوئید، همانطور که خداوند در این روز با چندین برابر عیدهای دیگر پاداش دادن به شما تبریک گفته، این گونه پاداشها جز در روز عید غدیر نخواهد بود.

۱۹- روز درود و برائت

روی الحسن بن راشد عن ابی عبد الله(ع) قال:

قلت: جعلت فداک، للمسلمین عید غیر العیدین؟ قال: نعم، یا حسن! اعظمهما و اشرفهما، قال: قلت له: و ای یوم هو؟

قال: يوم نصب امير المؤمنين (ع) فيه علما للناس.
قلت له: جعلت فداك وما ينبغى لنا ان نضع فيه؟
قال: تصومه يا حسن و تكثر الصلوة على محمد و آله فيه و تتبرا الى الله، ممن ظلمهم، فان الانبياء كانت تامر
الاوصياء باليوم الذي كان يقام فيه الوصى ان يتخذ عيدا.
مصباح المتهدج: ٦٨٠.

حسن بن راشد گوید:

به امام صادق (ع) گفتم: آیا مسلمانان بجز آن دو عید، عید دیگری هم دارند؟ فرمود: بله، بزرگترین و بهترین
عید. گفتم: کدام روز است؟

فرمود: روزی که امیرمؤمنان بعنوان پرچمدار مردم منصوب شد.

گفتم: فدایت شوم در آن روز سزاوار است، چه کنیم؟ فرمود: روزه بگیر و درود بر محمد و آل او بفرست و از
ستمگران به آنان برائت بجوی، زیرا پیامبران به جانشینان دستور می دادند که روزی را که جانشین انتخاب
می شود، عید بگیرند.

۲۰- عید اوصیاء

عن ابی عبد الله (ع) قال:

... تذکرون الله عز ذكره فيه بالصيام والعبادة والذكر لمحمد و آل محمد، فان رسول الله (ص) اوصی
امير المؤمنين ان يتخذ ذلك اليوم عيداً، و كذلك كانت الانبياء تفعل، كانوا يوصون اوصيائهم بذلك فيتخذونه
عيداً.

وسائل الشیعه ۷: ۳۲۷، ح ۱.

امام صادق (ع) فرمود:

در روز عید غدیر، خدا را با روزه و عبادت و یاد پیامبر و خاندان او یادآوری کنید، زیرا رسول خدا به
امیرالمؤمنین سفارش کرد که آن روز را عید بگیرد، همینطور پیامبران هم به جانشینان خود سفارش می کردند
که آن روز را عید بگیرند، آنان هم چنین می کردند.

۲۱- روز گشایش و درود

عن ابی عبد الله (ع) قال:

والعمل فيه يعدل ثمانين شهراً، و ينبغى ان يكثر فيه ذكر الله عزوجل، والصلوة على النبي (ص)، و يوسع الرجل
فيه على عياله.

وسائل الشیعه ۷: ۳۲۵، ح ۶.

امام صادق(ع) فرمود:

ارزش عمل در آن روز (عید غدیر) برابر با هشتاد ماه است، و شایسته است آن روز ذکر خدا و درود بر پیامبر(ص) زیاد شود، و مرد، بر خانواده خود توسعه دهد.

۲۲- روز دیدار رهبری

عن مولانا ابی الحسن علی بن محمد(ع) قال لابی اسحاق:

و یوم الغدیر فیه اقام النبى(ص) اخاه علیا علما للناس و اماما من بعده،[قال] قلت: صدقت جعلت فداک، لذلک قصدت، اشهد انک حجة الله علی خلقه.

وسائل الشیعه ۷: ۳۲۴، ح ۳.

امام هادی(ع) به ابواسحاق فرمود:

در روز غدیر پیامبر اکرم(ص) برادرش علی(ع) را بلند کرد و به عنوان پرچمدار (و فرمانده) مردم و پیشوای بعد از خودش معرفی کرد.

ابواسحاق گفت: عرض کردم، فدایت شوم راست فرمودی. به خاطر همین به زیارت و دیدار شما آمدم، گواهی می‌دهم که تو حجت خدا بر مردم هستی.

۲۳- روز تکبیر

عن علی بن موسی الرضا(ع) :

من زار فیه مؤمنا ادخل الله قبره سبعین نورا و وسع فی قبره و یزور قبره کل یوم سبعون الف ملک ویشرونه بالجنة.

اقبال الاعمال: ۷۷۸.

امام رضا(ع) فرمود:

کسی که در روز (غدیر) مؤمنی را دیدار کند، خداوند هفتاد نور بر قبر او وارد می‌کند و قبرش را توسعه می‌دهد و هر روز هفتاد هزار فرشته قبر او را زیارت می‌کنند و او را به بهشت بشارت می‌دهند.

۲۴- روز دیدار و نیکی

قال الصادق(ع):

ینبغی لکم ان تتقربوا الی الله تعالی بالبر والصوم والصلوة و صلة الرحم و صلة الاخوان، فان الانبیاء علیهم السلام کانوا اذا اقاموا اوصیاءهم فعلوا ذلک و امروا به.

مصباح المتهجد: ۷۳۶.

امام صادق(ع) فرمود:

شایسته است با نیکی کردن به دیگران و روزه و نماز و بجا آوردن صله رحم و دیدار برادران ایمانی به خدا نزدیک شوید، زیرا پیامبران زمانی که جانشینان خود را نصب می کردند، چنین می کردند و به آن توصیه می فرمودند.

۲۵- نماز در مسجد غدیر

عن ابی عبد الله(ع) قال:

انه تستحب الصلوة فی مسجد الغدیر لان النبی(ص) اقام فیہ امیر المؤمنین(ع) و هو موضع اظهر الله عزوجل فیہ الحق.

وسائل الشیعه ۳: ۵۴۹.

امام صادق(ع) فرمود:

نماز خواندن در مسجد غدیر مستحب است، چون پیامبر اکرم(ص) در آنجا امیر مؤمنان(ع) را معرفی و منصوب کرد. و آنجایی است که خدای بزرگ، حق را آشکار کرد.

۲۶- نماز روز غدیر

عن ابی عبد الله(ع) قال:

و من صلی فیہ رکعتین ای وقت شاء و افضله قرب الزوال و هی الساعه التي اقیم فیها امیر المؤمنین(ع) بغدیر خم علما للناس و... کان کمن حضر ذلک الیوم...

وسائل الشیعه ۵: ۲۲۵، ح ۲.

امام صادق(ع) فرمود:

کسی که در روز عید غدیر هر ساعتی که خواست، دو رکعت نماز بخواند و بهتر اینست که نزدیک ظهر باشد که آن ساعتی است که امیر المؤمنین(ع) در آن ساعت در غدیر خم به امامت منصوب شد، (هر که چنین کند) همانند کسی است که در آن روز حضور پیدا کرده است...

۲۷- روزه غدیر

قال الصادق(ع):

صیام یوم غدیر خم یعدل صیام عمر الدنیا لو عاش انسان ثم صام ما عمرت الدنیا لکان له ثواب ذلک. وسائل الشیعه ۷: ۳۲۴، ح ۴.

امام صادق(ع) فرمود:

روزه روز غدیر خم با روزه تمام عمر جهان برابر است. یعنی اگر انسانی همیشه زنده باشد و همه عمر را روزه بگیرد، ثواب او به اندازه ثواب روزه عید غدیر است.

۲۸- روز تبریک و تبسم

عن الرضا(ع) قال:

... و هو یوم التهنئة یهنئ بعضکم بعضا، فاذا لقی المؤمن اخاه یقول:

«الحمد لله الذی جعلنا من المتمسکین بولایة امیر المؤمنین و الائمه(ع)»

و هو یوم التبسم فی وجوه الناس من اهل الایمان...

اقبال: ۴۶۴.

امام رضا(ع) فرمود:

عید غدیر روز تبریک و تهنیت است. هر یک به دیگری تبریک بگویند، هر وقت مؤمنی برادرش را ملاقات کرد، چنین بگوید: «حمد و ستایش خدایی را که به ما توفیق چنگ زدن به ولایت امیرمؤمنان و پیشوایان عطا کرد» آری عید غدیر روز لبخند زدن به چهره مردم با ایمان است...

فصل سوم:

ولایت در غدیر

۲۹- پیامبر و ولایت علی(ع)

عن ابی سعید قال:

لما كان يوم غدیر خم امر رسول الله(ص) منادیا فنادی: الصلوة جامعة، فاخذ بيد علی(ع) و قال:
اللهم من كنت مولاہ فعلی مولاہ، اللهم وال من والاه، و عاد من عاداه.
بحار الانوار ۳۷: ۱۱۲، ح ۴.

ابو سعید گوید:

در روز غدیر خم رسول خدا(ص) دستور داد: منادی ندا دهد که: برای نماز جمع شوید. بعد دست علی(ع) را گرفت و بلند کرد و فرمود:

خدایا کسی که من مولای اویم پس علی هم مولای اوست، خدایا دوست بدار کسی را که علی را دوست بدارد و دشمن بدار کسی را که با علی دشمنی کند.

۳۰- زندگی پیامبرگونه

قال رسول الله(ص):

من یرید ان یحیی حیاتی، و یموت مماتی، ویسکن جنۃ الخلد التی وعدنی ربی فلیتول علی ابن ابی طالب،(ع) فانه لن یخرجکم من هدی، ولن یدخلکم فی ضلالة.
الغدیر ۱۰: ۲۷۸.

رسول خدا(ص) فرمود:

کسی که می خواهد زندگی و مرگش همانند من باشد و در بهشت جاودانه ای که پروردگارم به من وعده کرده، ساکن شود، ولایت علی بن ابی طالب(ع) را انتخاب کند، زیرا او هرگز شما را از راه هدایت بیرون نبرده، به گمراهی نمی کشاند.

۳۱- پیامبر و امامت علی(ع)

عن جابر بن عبد الله الانصاری قال: سمعت رسول الله(ص) یقول لعلی بن ابی طالب(ع):

یا علی! انت اخی و وصیی و وارثی و خلیفتی علی امتی فی حیوتی و بعد وفاتی محبک محبی و مبغضک مبغضی و عدوک عدوی.

امالی صدوق: ۱۲۴، ح ۵.

جابر بن عبد الله انصاری می گوید:

از رسول خدا(ص) شنیدم که به علی بن ابی طالب(ع) فرمود:

ای علی، تو برادر و وصی و وارث و جانشین من در میان امت من در زمان حیات و بعد از مرگ منی. دوستدار تو دوستدار من و دشمن تو دشمن من است.

۳۲- پایه های اسلام

عن ابی جعفر(ع) قال:

بنی الاسلام علی خمس:

الصلوة و الزکوة و الصوم و الحج و الولاية و لم یناد بشیء ما نودی بالولاية یوم الغدیر.

کافی ۲، ۲۱، ح ۸.

امام باقر(ع) فرمود:

اسلام بر پنج پایه استوار شده است: نماز، زکات، روزه، حج و ولایت و به هیچ چیز به اندازه آنچه در روز غدیر به ولایت تاکید شده، ندا نشده است.

۳۳- ولایت جاودانه

عن ابی الحسن(ع) قال:

ولاية علی(ع) مکتوبه فی صحف جمیع الانبیاء ولن یبعث الله رسولا الا بنبوة محمد و وصیة علی(ع). سفینه

البحار ۲: ۶۹۱.

امام کاظم(ع) فرمود:

ولایت علی(ع) در کتابهای همه پیامبران ثبت شده است و هیچ پیامبری مبعوث نشد، مگر با میثاق نبوت محمد(ص) و امامت علی(ع).

۳۴- ولایت و توحید

قال رسول الله(ص):

ولایه علی بن ابی طالب ولایه الله و حبه عبادۀ الله و اتباعه فریضۀ الله و اولیاءه اولیاء الله و اعداؤه اعداء الله و حربۀ حرب الله و سلمه سلم الله عز و جل.
امالی صدوق: ۳۲.

رسول خدا(ص) فرمود:

ولایت علی بن ابیطالب(ع) ولایت خداست، دوست داشتن او عبادت خداست، پیروی کردن او واجب الهی است و دوستان او دوستان خدا و دشمنان او دشمنان خدایند، جنگ با او، جنگ با خدا و صلح با او، صلح با خدای متعال است.

۳۵- روز ناله نومیدی شیطان

عن جعفر، عن ابیه(ص) قال:

ان ابلیس عدوا لله رن اربع رنات:

یوم لعن، و یوم اهبط الی الارض، و یوم بعث النبی(ص) و یوم الغدیر.
قرب الاسناد: ۱۰.

امام باقر(ع) از پدر بزرگوارش امام صادق(ع) نقل کرد که فرمود:

شیطان دشمن خدا چهار بار ناله کرد: روزی که مورد لعن خدا واقع شد و روزی که به زمین هبوط کرد و روزی که پیامبر اکرم(ص) مبعوث شد و روز عید غدیر.

۳۶- ولایت علوی دژ توحید

عن النبی(ص):

یقول الله تبارک و تعالی:

ولایه علی بن ابی طالب حصنی، فمن دخل حصنی امن من ناری.

جامع الاخبار: ۵۲، ح ۷.

پیامبر اکرم(ص) فرمود:

خداوند می فرماید: ولایت علی بن ابیطالب دژ محکم من است، پس هر کس داخل قلعه من گردد، از آتش دوزخ محفوظ خواهد بود.

۳۷- جانشین پیامبر

قال رسول الله(ص):

یا علی انا مدینه العلم و انت بابها و لن تؤتی المدینه الا من قبل الباب... انت امام امتی و خلیفتی علیها بعدی، سعد من اطاعک و شقی من عصاک، و ربیح من تولاک و خسر من عاداک.

جامع الاخبار: ۵۲، ح ۹.

رسول خدا(ص) فرمود:

ای علی من شهر علمم و تو درب آن هستی، به شهر جز از راه درب آن وارد نشوند. ... تو پیشوای امت من و جانشین من در این شهری، کسی که اطاعت تو کند سعادت مند است، و کسی که تو را نافرمانی کند، بدبخت است، و دوستدار تو سود برده و دشمن تو زیان کرده است.

۳۸- اسلام در سایه ولایت

قال الصادق(ع):

اثافی الاسلام ثلاثه:

الصلوة و الزکوة و الولاية، لا تصح واحدة منهن الا بصاحبتيها.

کافی: ۲، ص ۱۸.

امام صادق(ع) فرمود:

سنگهای زیربنای اسلام سه چیز است:

نماز، زکات و ولایت که هیچ یک از آنها بدون دیگری درست نمی شود.

۳۹- ده هزار شاهد

قال ابو عبد الله(ع):

العجب يا حفص لما لقي علي بن ابي طالب!! انه كان له عشرة الاف شاهد لم يقدر علي اخذ حقه و الرجل ياخذ حقه بشاهدين.

بحار الانوار: ۳۷، ۱۴۰.

امام صادق(ع) فرمود:

ای حفص! شگفتا از آنچه علی بن ابی طالب(ع) با آن مواجه شد! او با ده هزار شاهد و گواه (در روز غدیر) نتوانست حق خود را بگیرد، در حالی که شخص با دو شاهد حق خود را می گیرد.

۴۰- علی(ع)، مفسر قرآن

عن النبي(ص) في احتجاجه يوم الغدير:

علی تفسیر کتاب الله، و الداعی الیه، الا و ان الحلال و الحرام اکثر من ان احصیہما و اعرفہما، فأمر بالحلال و انہی عن الحرام فی مقام واحد، فامر ان أخذ البیعۃ علیکم و الصفقۃ منکم، بقبول ما جئت به عن الله عز و جل فی علی امیر المؤمنین و الائمۃ من بعدہ، معاشر الناس تدبروا و افہموا آیاتہ، و انظروا فی محکماتہ و لا تتبعوا متشابہہ، فو الله لن یبین لکم زواجہ، و لا یوضع لکم عن تفسیرہ الا الذی انا أخذ بیدہ.

وسایل الشیعہ: ۱۸، ۱۴۲، ح ۴۳.

پیامبر اکرم (ص) روز عید غدیر فرمود:

علی(ع) تفسیر کتاب خدا، و دعوت کننده به سوی خداست، آگاہ باشید کہ حلال و حرام بیش از آنست کہ من معرفی و بہ آنها امر و نہی کنم و بشمارم. پس دستور داشتم کہ از شما عهد و پیمان بگیرم کہ آنچه را در مورد علی امیرمؤمنان، و پیشوایان بعد او از طرف خداوند بزرگ آوردم، بپذیرید. ای مردم! اندیشه کنید و آیات الہی را بفہمید، در محکمات آن دقت کنید و متشابہات آن را دنبال نکنید. بہ خدا قسم ہرگز کسی نداہای قرآن را نمی تواند بیان کند و تفسیر آن را روشن کند، جز آن کسی کہ من دست او را گرفتہ ام (و او را معرفی کردم).

- ١- قرآن كريم .
- ٢- امالى شيخ صدوق، كتابخانه اسلاميه.
- ٣- قرب الاسناد، عبد الله جعفر الحميرى، آل البيت.
- ٤- مصباح المتهجد، شيخ طوسى، مؤسسهُ فقه الشيعه.
- ٥- وسايل الشيعه، شيخ حر عاملى، مكتبة الاسلاميه.
- ٦- سفينه البحار، شيخ عباس قمى، اسوه.
- ٧- جامع الاخبار، محمد سبزوارى، آل البيت.
- ٨- بحار الانوار، علامه مجلسى، دار الكتب الاسلاميه.
- ٩- حماسه غدیر، محمدرضا حكيمة، مؤلف.
- ١٠- اقبال الاعمال، سيد بن طاووس مؤسسهُ الاعلمى.
- ١١- اصول كافى، كلينى، دار الكتب الاسلاميه.
- ١٢- الغدير، علامه امينى دار الكتب الاسلاميه.